

SYNOPSIS

Act I

SCENE 1 Elisabetta I of England ponders whether to accept a marriage proposal from the Dauphin of France. While the marriage would create an important alliance with France, Elisabetta cannot forget her first love, Roberto, Conte di Leicester. She is also uneasy about her cousin Maria Stuarda, whom she has imprisoned. While her minister Guglielmo Cecil urges her to pronounce the death sentence on Maria, the crowd and Giorgio Talbot call for Maria's pardon.

Leicester arrives. Elisabetta tells him that she has almost decided to accept the Dauphin's proposal, and is furious when Leicester does not seem upset.

Talbot takes Leicester aside and gives him a portrait and letter from Maria. Leicester, who once loved Maria, is much moved as he looks at her portrait, and begins to plan how he might free her.

Elisabetta confronts Leicester. She becomes furiously jealous when she finds that he has had a message from Maria, and suspects the two of plotting against her. Leicester persuades Elisabetta to meet Maria, and urges her to be merciful. Elisabetta, however, regards Maria as her rival for Leicester's affections, and plans to punish her further.

SCENE 2 In prison, Maria dreams of freedom, and thinks nostalgically of her childhood in France. She hears people coming. Maria's maid Anna announces that it is the royal hunt; the Queen must be in the group. She suggests that they leave, but before they can do so, Leicester appears. He declares his love for Maria, and tells her that he hopes Elisabetta will free her; Maria, however, is uncertain and anxious. Leicester prepares Elisabetta for her audience with Maria and again urges the Queen to be merciful. Talbot and Anna lead Maria to Elisabetta. Elisabetta's jealousy grows at the sight of the beautiful Maria, while Leices-

ter determines to save her, and Anna and Talbot feel foreboding. Maria begs for Elisabetta's forgiveness and mercy; Elisabetta responds with anger and cold sarcasm. She insults Maria and accuses her of evil and of the murder of her husband. Leicester urges Maria to remain calm, but her anger is finally roused, and she turns on Elisabetta, mocking the union of Elisabetta's parents as illegal, and Elisabetta as illegitimate and a disgrace to England. Elisabetta vows vengeance, while Talbot, Anna and Leicester lament Maria's reckless behaviour and fear for her future.

Act II

SCENE 1 Cecil urges Elisabetta to sign Maria's death warrant, but she remains reluctant. She finally signs the warrant as Leicester arrives to plead Maria's cause. Leicester's ardent plea for Maria enrages Elisabetta, and she tells him that Maria is condemned. Cecil is jubilant. Leicester begs her for mercy, but Elisabetta refuses to listen, and orders him to witness Maria's execution.

SCENE 2 Maria calmly accepts her death sentence from Cecil, but, alone with Talbot, gives way to grief and begs for comfort. She tells Talbot that she is haunted by memories of her past. Acting as a priest, Talbot hears her confession and absolves her, and they pray together.

SCENE 3 Maria bids an affectionate farewell to Anna and her other attendants, asking them to pray for her and all who have wronged her. Cecil comes to lead Maria to the scaffold, and Maria tells him that she forgives Elisabetta, and hopes that her death will cause the Queen no anxiety. Leicester arrives just in time to say goodbye to Maria. He watches helplessly as Maria is led away to be executed.

STRESZCZENIE

Akt I

SCENA 1 Królowa Anglii Elżbieta I zastanawia się, czy przyjąć propozycję małżeństwa od delfina francuskiego. Chociaż małżeństwo oznaczałoby ważny sojusz z Francją, Elżbieta nie potrafi zapomnieć swojej pierwszej miłości, Roberta, hrabiego Leicester. Czuje też niepokój z powodu swojej kuzynki Marii Stuart, którą więzi. Gdy minister William Cecil namawia ją do wydania na Marię wyroku śmierci, tłum oraz George Talbot domagają się ułaskawienia Marii.

Pojawia się Leicester. Elżbieta informuje go, że prawie zdecydowała się przyjąć oświadczyzny delfina i wpada w furję, gdy Leicester nie wydaje się być zmartwiony. Talbot bierze Leicesterera na stronę i wręcza mu portret i list od Marii. Ten, niegdyś w Marii zakochany, jest bardzo wzruszony, widząc jej portret i zaczyna snuć plany uwolnienia jej.

Elżbieta staje twarzą w twarz z Leicesterem. Gdy dowiaduje się o otrzymanej przez niego wiadomości od Marii, jest wściekła i zazdrosna – podejrzewa oboje o spiskowanie przeciwko niej. Leicester namawia Elżbietę, by spotkała się z Marią i okazała jej miłosierdzie. Jednak Elżbieta uważa Marię za swoją rywalkę w walce o uczucia Leicesterera i zamierza ją jeszcze mocniej ukarać.

SCENA 2 Maria w więzieniu marzy o wolności i z nostalgią wspomina dzieciństwo we Francji. Słyszy nadchodzących ludzi. Służąca Marii, Anna, informuje ją, że to królewskie polowanie; wśród towarzystwa zapewne jest królowa. Proponuje, by się oddaliły, ale zanim zdążą odejść, nadchodzi Leicester. Wyznaje Marii miłość i wyraża nadzieję, że Elżbieta ją uwolni. Mimo to, Maria jest niepewna i zatroskana. Leicester przygotowuje Elżbietę do audiencji z Marią i ponownie namawia ją, by okazała łaskę. Talbot i Anna prowadzą Marię do królowej. Zazdrość Elż-

biety rośnie na widok pięknej Marii, którą Leicester zdecydowany jest ratować. Anna i Talbot mają złe przeczucia. Maria błaga o przebaczenie i litość Elżbietę, która odpowiada złością i sarkazmem. Obraża Marię i oskarża ją o czynienie zła i zamordowanie męża. Leicester błaga Marię o spokój, lecz ta w końcu wybucha złością i napada na Elżbietę, wyśmiewając związek jej rodziców i ją samą jako nieślubne dziecko i hańbę Anglii. Elżbieta przysięga zemstę, a Talbot, Anna i Leicester lamentują nad nierozważnym zachowaniem Marii, obawiając się o jej przyszłość.

Akt II

SCENA 1 Cecil namawia Elżbietę do podpisania wyroku śmierci na Marię, lecz ona się waha. W końcu go podpisuje w chwili, gdy nadchodzi Leicester, by wziąć Marię w obronę. Żarliwy apel Leicesterera na rzecz Marii rozwściecza Elżbietę, która informuje go o wydanym na rywalkę wyroku. Cecil triumfuje. Leicester błaga o litość, lecz Elżbieta nie chce go słuchać. Rozkazuje mu patrzeć na egzekucję Marii.

SCENA 2 Maria spokojnie przyjmuje wyrok śmierci od Cecila, ale sam na sam z Talbotem daje upust żalowi i błaga o pociechę. Opowiada Talbotowi, że nawiedzają ją wspomnienia. Przyjmując na siebie rolę księdza, Talbot wysłuchuje jej spowiedzi i rozgrzesza, po czym razem się modlą.

SCENA 3 Maria czule żegna się z Anną i innymi służącymi, prosząc ich o modlitwę za nią i za wszystkich, którzy ją skrzywdzili. Nadchodzi Cecil, by poprowadzić Marię na szafot. Ta mówi mu, że przebacza Elżbiecie i ma nadzieję, że jej śmierć nie będzie dla królowej zmartwieniem. Leicester nadchodzi w samą porę, by się pożegnać z Marią. Patrzy bezradnie, jak Maria prowadzona jest na egzekucję.